

РЕШЕНИЕ

№ 1274

гр. София, 01.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мариана Георгиева

Членове: Виолета Йовчева
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Емилия М. Вукадинова
като разгледа докладваното от Мариана Георгиева Въззивно гражданско дело № 20211100508654 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 18.03.2021г., постановено по гр.д. № 36009/2020г. на СРС, ГО, 34 състав, са отхвърлени предявените по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК обективно кумулативно съединени искиове с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за признаване за установено по отношение „ЧЕЗ Е.Б.“ АД, че ответникът М. АЛ. М. дължи следните суми: сумата от 914, 03 лева, представляваща стойност на потребена електрическа енергия за периода от 15.02.2014г. до 05.11.2014г., формирана както следва: сумата от 126, 68 лева, начислена по фактура № 156442777/17.10.2014г. за периода от 06.09.2014г. до 06.10.2014г.; сумата от 219, 73 лева, начислена по фактура № 158022524/13.11.2014г. за периода от 07.10.2014г. до 05.11.2014г. и сумата от 567, 62 лева, начислена по фактура № 154196360/11.09.2014г. за периода от 15.02.2014г. до 15.05.2014г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК – 13.05.2020г. до окончателното изплащане и за сумата от 278, 55 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 29.04.2017г. до 29.04.2020г.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищеца „ЧЕЗ Е.Б.“ ЕАД, в която са изложени оплаквания за допуснати от първоинстанционния съд съществени нарушения на съдопроизводствените правила, довели до необоснованост на формираните изводи, както и за нарушение на материалния закон. Конкретно се оспорва, че вземането за заплащане на корекционна сметка в размер на 567, 62 лева, се погасява с изтичането на кратката 3-годишна давност. Поддържа, че тази сума не представлява вземане по съществуващия между страните договор за продажба на ел. енергия, а произтича от законово регламентираната корекционна процедура, включваща поредица от действия – извършване на проверка на електромера, издаване на предложение за корекция и индивидуализиране на задължението с посочване на конкретен размер във фактурата. В случая били неприложими правилата относно периодичните задължения, каквито са месечните задължения за потребена ел. енергия по реален отчет, които се погасяват по давност с изтичането на тригодишен срок. Ето защо счита, че това вземане се погасява с общата петгодишна давност по чл. 110 от ЗЗД, която не е изтекла, считано от датата на падежа, посочен в издадената фактура. На следващо място, развити са подробни съображения за неправилност на изводите на първоинстанционния съд, че давността не е била спирана или прекъсвана по време на производството между страните по предявен отрицателен установителен иск, развило се по гр.д. № 11390/2015г. по описа на СРС. Напротив, счита, че течението на давността е спряло на основание чл. 115, б. „ж“ от ЗЗД, докато производството по делото е било висящо – до 09.10.2017г., когато е постановено окончателното въззивно решение по спора. От посочената дата е започнала да тече нова давност, която е била прекъсната с подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК на 13.05.2020г. В жалбата е аргументирано становище, че производството по предявения отрицателен установителен иск, предмет на гр.д. № 11390/2015г. по описа на СРС, представлява съдебен процес относно вземането, поради което приложение следва да намери разпоредбата на чл. 115, б. „ж“ от ЗЗД и да се приеме, че докато е траел процесът давност за вземането не е текла. С оглед изложеното е направено искане за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което предявените искове да се уважат.

Насрещната страна М. АЛ. М. оспорва въззивната жалба като

неоснователна. Счита, че първоинстанционното решение е правилно и обосновано, а изводите относно течението на погасителната давност по предявен отрицателен установителен иск били съобразени с формираната съдебна практика по този въпрос. Оспорени са и съображенията на въззивника, че погасителната давност за процесното вземане е започнала да тече с влизане в сила на съдебното решение по предявения отрицателен установителен иск. Посочено е изрично, че в случая предявеният иск не е бил уважен, поради което давността не може да се смята за прекъсната по смисъла на чл. 116, б. "б", предл. 2-ро от ЗЗД. С оглед изложеното е направено искане за потвърждаване на обжалваното решение.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Предявени са в срока и по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. с чл. 98а от ЗЕ за установяване съществуването на вземане в полза на кредитора, представляваща стойност на доставена електрическа енергия за имот, находящ се в гр. София, ул. "****1, за периода от 15.02.2014г. до 05.11.2014г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявление по чл. 410 от ГПК до окончателното изплащане и иск с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за установяване съществуването на вземане за обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от 29.04.2017г. до 29.04.2020г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 19301/2020г. по описа на СРС, ГО, 34 състав.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. По изложените във въззивната жалба доводи приема следното:

За да постанови обжалваното решение, съдът е приел, че ответницата е собственик на процесния обект и въз основа на това качество между страните е възникнало валидно договорно отношение за продажба на електрическа енергия за процесния период и за посочения в исковата молба обект. Позовал се е разпоредбата на § 1, т. 42 от ДР на ЗЕ и е направил извод, че ответницата има качеството на потребител на енергия за битови нужди, а договорното отношение между страните се урежда с действащия ЗЕ и от Общите условия

на договорите за продажба на електрическа енергия на “ЧЕЗ Е.Б.” АД, одобрени от ДКЕВР с решение № ОУ-059 от 07.11.2007г., влезли в сила от 26.11.2007г. Въз основа на кредитираното заключение на съдебно-счетоводната експертиза съдът е приел за установено, че стойността на доставената в имота ел. енергия, включително и тази, начислена въз основа на корекционна процедура по ПИКЕЕ, възлиза на претендираната в исковата молба сума. Разгледал е своевременно релевираното възражение за погасяване на вземането по давност и е формирал извод, че същото е основателно. Изложил е съображения, че задълженията за плащане на доставена електроенергия представляват задължения за периодично плащане по смисъла на чл. 111 ЗЗД и се погасяват с изтичане на кратката тригодишна погасителна давност. С оглед посочения във всяка една от фактурите срок за плащане /съответно до 10.11.2014г., до 10.12.2014г. и до 25.09.2014г./, от която дата е започнала да тече давността за вземанията, до датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 13.05.2020г., са изтекли повече от три години за всяко едно от главните вземания и същите са погасени по давност. Изложени са съображения, че процесните вземания са били предмет на производството по гр.д. № 11390/2015г. по описа на СРС, 118 с-в, но предявеният от настоящия ответник срещу настоящия ищец отрицателен установителен иск нито прекъсва давността, нито давността спира да тече по време на процеса по предявен отрицателен установителен иск. Първоинстанционният съд се е позовал на формираната съдебна практика по приложението на чл. 116, б. "б" ЗЗД, според която погасителната давност се счита прекъсната с предявяването на иск от носителя на спорното вземане, т. е. от ищеца в настоящото производство, а не от ответника (в този смисъл решение № 235 от 21.09.2012 г. по гр. д. № 1762/2011 г., I ГО, решение № 57/27.06.2018 г. по гр. д. № 591/2017 г., II ГО, решение № 99/23.10.2018 г. по гр. д. № 4991/2017 г., II ГО, решение № 705/29.10.2010 г. по гр. д. № 1744/2009 г. I ГО, решение № 99/10.05.2013 г. по гр. д. № 681/2012 г., I ГО и др.). Аргументирано е становището, че предявяването на отрицателен установителен иск няма за последица предвиденото в чл. 116, б. “б” и чл. 115 б. “ж” от ЗЗД действие. Противното би означавало, че с реализиране на защитата чрез оспорване на вземането от страна на длъжника по изпълнителното дело, се прекъсва течащата в негова полза погасителна давност, какъвто не е смисълът на разглежданите норми. По тези

съображения предявените иски както за главното парично задължение, така и за акцесорното вземане за обезщетение за забава са отхвърлени като погасени по давност.

На първо място следва да се разгледат релевираните от ответницата възражения за недопустимост на производството по предявения по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК иск по доводи за липса на идентичност между въведените в заявлението за издаване на заповед за изпълнение правопораждащи факти и тези, предмет на предявения иск. Твърди се, че в заявлението е претендирано единствено вземане за потребена ел. енергия по реален отчет, а в исковата молба е заявена претенция и по проведена корекционна процедура.

От приложеното ч.гр. д. № 19301/2020г. на СРС, ГО, 34 състав, е видно, че заявителят е поискал издаване на заповед за изпълнение на парично задължение за следните вземания: главница в размер на 914, 03 лева и обезщетение за забава в размер на 278, 55 лева. Посочено е изрично, че главницата представлява сбор от вземания, за които са издадени следните фактури: фактура № 156442777/17.10.2014г. за сумата от 126, 68 лева; фактура № 158022524/13.11.2014г. за сумата от 219, 73 лева и фактура № 154196360/11.09.2014г. за неплатения остатък от нея в размер на 567, 62 лева. Заявителят е посочил, че вземането по фактурата от 11.09.2014г. представлява стойност на корекция по договора за продажба на ел. енергия за потребена през периода от 15.02.2014г. до 15.05.2014г., но неотчетена и неплатена електроенергия, а по останалите две фактури – стойността на потребената ел. енергия въз основа на реален отчет на средството за търговско измерване. Заповедта за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК е издадена за посочените суми, индивидуализирани по номер и дата на издаване на процесните фактури. Същите вземания, произтичащи от същото основание, като това, посочено в заявлението и заповедта за изпълнение на парично задължение, са въведени като предмет на предявения по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК установителен иск. Ето защо следва да се приеме, че е налице пълен идентитет относно правопораждащите факти и размера на вземанията, претендирани в настоящото исково производство и в проведеното между страните заповедно производство по ч.гр.д. № 19301/2020г. по описа на СРС.

В правилно приложение на правилата за разпределение на доказателствената тежест по чл. 154, ал. 1 от ГПК е прието, че

основателността на предявения иск се предпоставя от установяването на следните факти: 1/. валидно възникнало облигационно правоотношение за доставка на електрическа енергия в процесния имот срещу заплащане на определена цена; 2/. реално предоставяне на услугите в количеството и на стойност, равняваща се на претендираното вземане; 3/. ползване на предоставените от ответника услуги.

Безспорно е на етапа на въззивното производство, че ответницата М. АЛ. М. е собственик на процесния имот, находящ се в гр. София, ул. "****1 и има качеството "битов клиент" по смисъла на § 1, т. 2а от ДР на ЗЕ, който купува електрическа енергия за собствени битови нужди; че между страните по делото са били налице договорни отношения по продажба на електрическа енергия с включените в него права и задължения на страните, съгласно ЗЕ и Общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на "ЧЕЗ Е.Б." АД, приети на основание чл. 98а ЗЕ, одобрени от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) с Решение № ОУ - 059 от 07.11.2007г. и влезли в сила на 26.11.2007г., както и че стойността на доставената /отчетена въз основа на реален отчет на средството за търговско измерване и неотчетена, чието количество е определено въз основа на корекционна процедура по ПИКЕЕ/ за процесния период ел. енергия възлиза на сумата от общо 914, 03 лева.

Установено е също, че за потребената в имота ел. енергия, чието количество е определено въз основа на реален отчет, са издадени две фактури, както следва: фактура № 156442777/17.10.2014г. за периода от 06.09.2014г. до 06.10.2014г. за сумата от 126, 68 лева и фактура № 158022524/13.11.2014г. за периода от 07.10.2014г. до 05.11.2014г. за сумата от 219, 73 лева. Претендираната сума в размер на 567, 62 лева е начислена по реда на чл. 98а, ал. 2, т. 6 от ЗЕ и чл. 48 от ПИКЕЕ и въз основа на констативен протокол от 15.05.2014г. от извършена проверка за електроснабден имот, представляващ къща в гр. София, ул. „****, клиентски номер 300068538711, за която е издадена фактура № 154196360/11.09.2014г.

Процесните вземания са били предмет на производство по гр.д. № 11390/2015г. по описа на СРС, ГО, което е било образувано по предявен от М. АЛ. М. срещу "ЧЕЗ Е.Б." АД отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК за несъществуване на претендирано от

ответното вземане за следните суми: сумата от 1 308, 40 лева – стойност на ел. енергия въз основа на извършена корекция за имот, находящ се в гр. София, ул. ****1, клиентски номер 300068538711, за която сума е издадена фактура № 154196360/11.09.2014г.; за сумата от 126, 68 лева по фактура № 156442777/17.10.2014г. и сумата от 219, 73 лева по фактура № 158022524/13.11.2014г. СРС е уважил предявения иск. С решение, постановено по в.гр.д. № 6879/2017г. по описа на СГС, влязло в законна сила на 09.10.2017г., първоинстанционното решение е било отменено и предявеният отрицателен установителен иск е отхвърлен. При отхвърляне на отрицателен установителен иск силата на пресъдено нещо има за предмет съществуването на правото, което ответникът е установил с индивидуализиращите го белези към релевантния момент – приключване на съдебното дирене в инстанцията по същество на спора. Отхвърлянето на отрицателен установителен иск има последиците на уважен положителен иск за вземането. Следователно, в конкретния случай със сила на пресъдено нещо между страните по делото е установено, че ответното дружество има вземане срещу М.А. по процесните фактури, част от която сума е претендирана в настоящото производство.

Настоящият съдебен състав счита, че релевираното възражение за погасяване на процесните вземания по давност, е неоснователно. За да стигне до този извод съобрази следното:

Противно на приетото от първоинстанционния съд, в случая не е приложима установената в нормата на чл. 111, б. “в” тригодишна погасителна давност. Както бе посочено, съществуването на процесното вземане в патримониума на ответника е било установено с влязло в сила на съдебно решение. Съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е пет години, поради което и считано от датата на влизане в сила на решението по в.гр.д. № 6879/2017г. по описа на СГС - 09.10.2017г., е започнала да тече нова давност, която към датата на подаване на заявлението – 22.05.2020г., не е изтекла. В допълнение следва да се посочи, че извън предмета на повдигнатия спор е въпросът дали течението на погасителната давност е било спряно или не по време на висящността на делото по предявения отрицателен установителен иск. И това е така, тъй като в случая вземането е установено с влязло в сила съдебно решение и от влизане в сила на съдебното решение е започнала да

тече нова давност.

Предвид изложеното се налага извод, че предявеният иск по чл. 79, ал. 1 от ЗЗД е доказан по основание и размер. Първоинстанционното решение следва да бъде отменено и вместо него да се постанови друго, с което предявеният иск да бъде уважен.

Предявената претенция за акцесорното вземане за обезщетение за забава е основателна. Задълженията на ответника за заплащане на стойността на доставената енергия са възникнали като срочни – според чл. 19, ал. 7, вр. ал. 3 от Общите условия месечните суми са дължими в сроковете, посочени в издадените фактури. Потребителят е изпаднал в забава за плащане на главницата по фактура № 156442777/17.10.2014г., считано от 11.11.2014г.; по фактура № 158022524/13.11.2014г. – считано от 11.12.2014г. и по фактура № 154196360/11.09.2014г. – считано от 26.09.2014г. За исковия период – 29.04.2017г. до 29.04.2020г. размерът на мораторната лихва за забава възлиза на претендираната сума.

Като е достигнал до други изводи първоинстанционният съд е постановил неправилно решение, което следва да бъде отменено и вместо него да се постанови друго, с което предявените искове да се уважат.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора и предвид изричното искане в полза на въззивника следва да се присъдят сторените по делото разноски в общ размер на 125 лева, от които 25 лева за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 78, ал. 8 от ГПК в размер на 100 лева.

В първоинстанционното исково производство в полза на ищеца следва да се присъдят разноски в общ размер на 455 лева, от които 75 лева за държавна такса; 280 лева възнаграждение за вещо лице и 100 лева юрисконсултско възнаграждение. Направените от заявителя разноски в заповедното производство възлизат на сумата от общо 75 лева, от които 25 лева за държавна такса и 50 лева юрисконсултско възнаграждение.

По подадената частна въззивна жалба срещу първоинстанционното определение за допълване на решението в частта му за разноските:

С определение от 07.04.2021г. първоинстанционният съд е допълнил

постановеното по делото решение в частта му за разносните, като е осъдил „ЧЕЗ Е.Б.“ АД да заплати на адв. Р.А. сумата от 150 лева – адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 2 от ЗА за осъществено процесуално представителство по ч.гр.д. № 19301/2020г. по описа на СРС.

С настоящото съдебно решение обжалваното решение на СРС следва да бъде отменено изцяло, включително и в частта му за разносните, като същите следва да бъдат разпределени между страните съобразно изхода на спора. По тези съображения се налага извод, че ответникът в първоинстанционното производство няма право на разноси. Определението на първоинстанционния съд по реда на чл. 248 от ГПК се инкорпорира и става неразделна част от решението /така, както ако въпросът относно разносните беше разрешен със самото решение/. Ето защо разглеждането на частната въззивна жалба срещу това определение е безпредметно, а за жалбоподателя е отпаднал правния интерес от обжалване, доколкото въпросът за разносните, дължими от ищеца, е обусловен от изхода на делото по материално-правния спор. След като решението на СРС се отменя и в частта, в която са присъдени разноси в полза на ответника, търсената защита срещу определението по чл. 248 от ГПК по същество е дадена.

Доколкото разпределението на отговорността за разносните на страните, включително и направените в първоинстанционното производство, ще се извърши с въззивното решение, то се налага извод, че настоящият съдебен състав не дължи изрично произнасяне по подадената частна въззивна жалба.

На основание чл. 280, ал. 3 от ГПК и с оглед цената на всеки един от обективно кумулативно съединените искиве настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20071144 от 18.03.2021г., допълнено в частта му за разносните по реда на чл. 248 от ГПК с определение № 20089084 от

07.04.2021г., постановено по гр.д. № 36009/2020г. по описа на СРС, ГО, 34 състав **И ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК от “ЧЕЗ Е.Б.” АД, с ЕИК ****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. “****, БенчМарк Бизнес Център срещу М. АЛ. М., ЕГН *****, гр. София, ул. “****1 обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 98 ЗЕ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за установяване съществуването в полза на ищеца на следните вземания: за сумата от общо от 914, 03 лева - за потребена електрическа енергия за периода от 15.02.2014г. до 05.11.2014г., представляваща сбор от сумата 126, 68 лева, начислена по фактура № 156442777/17.10.2014г. за периода от 06.09.2014г. до 06.10.2014г.; от сумата 219, 73 лева, начислена по фактура № 158022524/13.11.2014г. за периода от 07.10.2014г. до 05.11.2014г. и от сумата 567, 62 лева, начислена по фактура № 154196360/11.09.2014г. за периода от 15.02.2014г. до 15.05.2014г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК – 22.05.2020г. до окончателното изплащане и за сумата от 278, 55 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната мораторна лихва за периода от 29.04.2017г. до 29.04.2020г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.грд. № 19301/2020г. по описа на СРС, ГО, 34 състав.

ОСЪЖДА М. АЛ. М., ЕГН *****, гр. София, ул. “****1 да заплати на “ЧЕЗ Е.Б.” АД, с ЕИК ****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. “****, БенчМарк Бизнес Център, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 455 /четиристотин петдесет и пет/ лева – съдебни разноски в първоинстанционното исково производство, както и да заплати на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 75 /седемдесет и пет/ лева – съдебни разноски в заповедното производство по ч.гр.д. № 19301/2020г. по описа на СРС, ГО, 34 състав.

ОСЪЖДА М. АЛ. М., ЕГН *****, гр. София, ул. “****1 да заплати на “ЧЕЗ Е.Б.” АД, с ЕИК ****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. “****, БенчМарк Бизнес Център, на основание чл. 273, вр. чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 125 /сто двадесет и пет/ лева – съдебни разноски във въззивното производство.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____